

PART 15

THE CONDITIONS OF THE APPOINTMENT OF A REPRESENTATIVE TRUSTEE AND A MANAGEMENT TRUSTEE

YÖNETİM VE TEMSİL KAYYIMI ATANMASININ KOŞULLARI

--

ERDİNÇ DALAR
TANSU EKŞİ

ABSTRACT

The trustee is the person assigned to manage a certain property or to perform a certain job. In legal terms, "a trustee" is defined as a person appointed for the administration of a certain good company or a foundation or for negotiation of a certain business. Nowadays "appointing a trustee" is heard more often as it is becoming a more common method for companies that are the most important players in the modern-day free market economy. In our study, "a trustee who is appointed in some cases upon the request of the concerned, in some cases by the judge" shall be analyzed in accordance with the regulations of the Turkish Commercial Code, Turkish Civil Code and Execution and Bankruptcy Law and the provisions of the Turkish Penal Procedure Code shall be analyzed only for the management trustee. "Controlling trustee" provisions are excluded.

ÖZET

Kayyım, sözlük anlamı itibarıyla, belli bir malın yönetilmesi veya belli bir işin yapılması için görevlendirilen kimsedir. Hukuk terminolojisinde ise "kayyım"; belirli bir malın, şirketin veya vakfın yönetilmesi veya belli bir işin görülmesi için tayin edilen kimsedir. Son zamanlarda, günümüz serbest piyasa ekonomisinin en önemli aktörlerinden biri olan şirketlere kayyım atanması sıkça başvurulan bir yöntem haline gelmiş olduğundan, daha sık duyulur hale gelmiştir. Bu çalışmada, bazı hallerde ilgililerin isteği üzerine, bazı hallerde ise re'sen atanmakta olan kayyımın Türk Ticaret Kanunu, Türk Medeni Kanunu ve İcra İflas Kanunu düzenlemeleri uyarınca incelemelerde bulunulacak olup, Ceza Muhakemesi Kanununda yer alan denetim ve yönetim kayyımı hükümlerinden yalnız yönetim kayyımı düzenlemelerine ilişkin incelemelerde bulunulacak, denetim kayyımı çalışmamız kapsamının dışında tutulacaktır.

KEYWORDS

TRUSTEE, MANAGEMENT TRUSTEE,
REPRESENTATIVE TRUSTEE,
TUTELARY

ANAHTAR KELİMELEER

KAYYIM, YÖNETİM KAYYIMI,
TEMSİL KAYYIMI, VESAYET ORGANI

PART 15

A trustee is defined as a person appointed for the administration of a certain good or a company. The term trustee is of Arabic origin and has many meanings, for example, to perform, carry out, work, see, and to be fulfilled.

Günlük hayatta sıklıkla “kayyim” yerine “kayyum” olarak duyduğumuz kayyim kelimesi, esasen Türk Dil Kurumu’nda da “kayyum” olarak geçmekte olup, belli bir malın yönetilmesi veya belli bir işin yapılması için görevlendirilen kimse olarak tanımlanmaktadır.

I. INTRODUCTION

A trustee is defined as a person appointed for the administration of a certain good or a company.¹ The term trustee is of Arabic origin and has many meanings, for example, to perform, carry out, work, see, and to be fulfilled. In legal terms, “a trustee” is defined as a person appointed upon the request of the relevant person, or upon the request of a judge or probation officer² for the administration of a certain good, company or foundation, for the transaction of business or management of assets. In other words, a “trustee who has the status of legal representative is a person appointed for the administration of a certain good or transaction of business. Hence, a trustee is a person tasked to assist in the interest of one or several persons by the administration of their property or by giving their consent and giving their consent in that administration in Roman Law.³ The reason for the appointment of a trustee is to prevent damage to the assets of the persons. In Islamic Law, a trustee is appointed for absentee persons. In this situation, the duty of the trustee is protecting the assets of the absentee, collecting the receivables and fulfilling their debts.⁴

I. GİRİŞ

Günlük hayatta sıklıkla “kayyim” yerine “kayyum” olarak duyduğumuz kayyim kelimesi, esasen Türk Dil Kurumu’nda da “kayyum” olarak geçmekte olup, belli bir malın yönetilmesi veya belli bir işin yapılması için görevlendirilen kimse olarak tanımlanmaktadır.¹ Ancak Türk Hukukundaki yasal düzenlemelerimiz kapsamında kayyum değil kayyim kelimesi kullanılmaktadır. Arapça “kıyam” kelimesinden türemiş olan “kayyim” kelimesi bünyesinde, icra etmek, yürütmek, işini görmek, kaim olmak ve yerine geçmek şeklinde anlamlar barındırmaktadır. Hukuk terminolojisinde ise kayyim; belirli bir malın, şirketin veya vakfın yönetilmesi veya belli bir işin görülmesi veya malvarlığının yönetilmesi için, kanunlarda öngörülen durumlarda, vesayet makamınca, ilgisinin isteği üzerine veya re’sen atanan kişi² şeklinde tanımlanmakta; başka bir anlatımla ise, kavramdan da anlaşıldığı gibi, kayyim sadece bir malın yönetilmesi veya belli bir işin görülmesi amacıyla atanan kanuni temsilci statüsündedir. Nitekim Roma Hukuku’nda kayyim, bir veya birkaç kişinin menfaatine, onların mallarını idare etmek veya bu idarede kendilerine rızalarını bildirmek ve onaylarını vermek suretiyle yardım etmekle görevlendirilmiş kişilere verilen isimdir³, kayyim atanmasındaki amaç, kişinin malvarlığının zarara uğramasını önlemektir. İslam Hukuku’nda ise; mefkud olan

FOOTNOTE

¹ (Türk Dil Kurumu Büyük Türkçe Sözlük, www.tdk.gov.tr).

² Kayar, İ. (2007) İflasın Ertelenmesinde Kayımlık”, Hüseyin Ülgen’e Armağan, Cover II: 1905-1928. İstanbul: Vedat Kitapçılık.

³ Güneş-Ceylan, Seldağ, “Roma Hukuku’nda Kayımlık (Cura) Müessesesine Genel Bir Bakış”, AÜHFD, Cover: 53, Number:1, p.221-222.

⁴ Ansay, Sabri Şakir, Hukuk Tarihinde İslam Hukuku, Cover:4, Ankara 2002, p.74-76.

In our study, the provisions regarding trustee, which are regulated in Turkish Civil Code number 4721, Turkish Commercial Code No. 6102 and Execution and Bankruptcy Law No. 2004, will be analyzed. Within this scope, firstly general information about the trustee institution shall be evaluated, then the conditions of the appointment of a trustee shall be discussed.

II. THE CONTEXT OF TRUSTEE IN LAW

A. Legal Character of Trustee and Trustee Institution

1. The Trustee in Turkish Civil Law

According to the Articles of Turkish Civil Law No. 4721 ("Law No 4721"), a trustee is a tutelage organ appointed by tutelage authorities for transaction of business or administration of assets.

yani yaşayıp yaşamadığı, yaşıyorsa nerede olduğu bilinmeyen kimseler için kayyım atanması yoluna gidilebilmekteydi. Burada kayyımın görevi, mefkudun mallarını korumak, alacaklarını tahsil ve borçlarını ifa etmek idi.⁴

Çalışmamızın konusunu, 4721 sayılı Türk Medeni Kanun, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu ve 2004 sayılı icra iflas Kanunu kapsamında düzenlenen kayyım hükümleri oluşturmaktadır. Bu çerçevede aşağıda öncelikle kayyım kurumuna ilişkin genel bilgiler verilmiş olup ardından kayyım atanmasının şartları ele alınmıştır.

II. KANUNDA KAYYIM KAVRAMI

A. Kayyımın Hukuki Niteliği ve Kayyım Kurumu

1. Türk Medeni Kanunu'nda Kayyım

4721 sayılı Türk Medeni Kanunu ("4721 sayılı Kanun") uyarınca, kayyım, belirli işleri görmek veya malvarlığını yönetmek için vesayet makamı tarafından atanan bir vesayet organıdır. Kayyımlık, 4721 sayılı

DİPNOT

1 (Türk Dil Kurumu Büyük Türkçe Sözlük, www.tdk.gov.tr).

2 İ. Kayar, (2007) İflasın Ertelenmesinde Kayyımlık", Hüseyin Ülgen'e Armağan, Cilt II: 1905-1928. İstanbul: Vedat Kitapçılık.

3 Seldağ Güneş-Ceylan, "Roma Hukuku'nda Kayyımlık (Cura) Müessesesine Genel Bir Bakış", AÜHFD, Cilt: 53, Sayı:1, s.221-222.

4 Sabri Şakir Ansay, Hukuk Tarihinde İslam Hukuku, 4. Bası, Ankara 2002, s.74-76.

PART 15

WE CAN SAY THAT
THE PROVISIONS ON
TUTORSHIP ARE A BIT
DISORGANIZED IN LAW
NO. 4721.

Appointment of a trustee is the lightest but the most practicable of the other guardianship measures stipulated by Law No 4721.⁵ Due to the fact that the trustee does not have general representative authority, the limits of his/her duties and authorities should be determined within the limits of the specific job and these limits cannot be exceeded by the trustee. The duty of the trustee to perform other works is subject to the permission of the court that appoints him/her or shall be subject to the special authority by the person who is represented.

We can say that the provisions on tutorship are a bit disorganized in Law No. 4721. The provisions related to trustees are divided into three parts in the tutelage section. Furthermore, some provisions of guardianship are also adopted to be applied to trustees by comparison. Provisions regarding guardianship can be applied for trustees if those clauses do not exceed the limits drawn by the law in terms of trustees.

The title of representative trustee ends on completion of the assigned work. The title of management trustee ends with the dismissal of the reason for the appointment of the trustee or the dismissal of the trustee.

2. The Trustee in the Turkish Commercial Code

According to the Articles of Turkish Commercial Code No. 6102 ("Code No.6102"), provisions regarding trustees are limited. In addition, the first Article of Code No.6102 is regulated as "The Turkish Commercial Code is an integral part of the Turkish Civil Code numbered 4721 dated 22/11/2001". Thus the legislator does not need to include separate provisions on the appointment of trustees in Code No. 6102 to avoid any confusion due to duplication. That provides an opportunity to apply the relevant provisions of Law no. 4721. As a matter of fact, in practice, the appointment of trustees to companies is demanded and decided in accordance with the provisions of Law No. 4721.

Kanun'un öngördüğü diğer vesayeti önlemlerin (vasi atama, kanuni müşavir tayini) en hafifi ancak en çok uygulananıdır.⁵ Kayyım, genel temsil yetkisine sahip olması sebebiyle, hangi spesifik iş sebebiyle atanmışsa, görev ve yetkisinin sınırları da bu işe göre belirlenmelidir, atandığı işler çerçevesinin dışında kalan işleri yapabilmesi mümkün değildir. Kayyımın, bunun dışındaki işleri yapabilmesi, temsil olunanın vereceği özel yetkiye, temsil olunan bu yetkiyi verecek durumda değilse kendisini atayan mahkemenin iznine bağlıdır.

4721 sayılı Kanun düzenlemelerine bakıldığında, kayyımlıkla ilgili hükümlerin dağılık bir görünüm arz ettiğini söyleyebiliriz. Kayyımlık ile ilgili hükümler vesayete dair üç bölümüne dağıtılmış, ayrıca vasiliğe ait bazı hükümlerin de kıyas yoluyla kayyımlığa uygulanması kabul edilmiştir. Başka bir ifadeyle, vasiliğe ilişkin hükümler, kanunun kayyımlık bakımından çizdiği sınırları aşmadıkça, kayyımlık hakkında da uygulanmaktadır.

Temsil kayyımlığı, kayyımın yapmakla görevlendirildiği işin bitirilmesiyle sona erer. Yönetim kayyımlığı ise, kayyımın atanmasını gerektiren sebebin ortadan kalkması veya kayyımın görevden alınmasıyla sona erer.

2. Türk Ticaret Kanunu'nda Kayyım

6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nda ("6102 sayılı Kanun") kayyımlık müessesine ilişkin hükümler sınırlı sayıda yer almıştır. Bununla birlikte, 6102 sayılı Kanun'un ilk maddesi "Türk Ticaret Kanunu, 22/11/2001 tarihli ve 4721 sayılı Türk Medeni Kanununun ayrılmaz bir parçasıdır." hükmünü amirdir. Böylece, kanun koyucu, 6102 sayılı Kanun'da kayyım atanmasına dair ayrı hükümlere yer vermeyi gerek görmemiş, mükerrerlik ile karmaşa oluşturmak için, genel bir yolla ile 4721 sayılı Kanun'un ilgili hükümlerinin ticaret şirketlerine uygulanmasına fırsat tanımıştır. Nitekim, pratikte de, şirketlere kayyım atanması ağırlıklı olarak 4721 sayılı Kanun hükümleri çerçevesinde talep edilmekte ve karara bağlanmaktadır.

FOOTNOTE

⁵ Gümüş, Mustafa Alper, Türk Medeni Hukukunda Kayyımlık, İstanbul 2006, p.1.

⁶ Öztürk, Bahri/Tezcan, Durmuş/ Erdem, Mustafa Ruhan/Sırma, Özge/Kırt, Yasemin F. Saygılar/ Özeydin, Özdem/Akcan, Esra Alan/Erden, Efser, Nazari ve Uygulamalı Ceza Muhakemesi Hukuku, Cover:9, Ankara 2015, p.509.

3. The Trustee in Execution and Bankruptcy Law

Although the general arrangements of trustees are implemented by Law No. 4721, additional provisions have been regulated by force of the changes in Execution and Bankruptcy Law in 2003. This change was related to the annulled suspension of bankruptcy institution, which was abolished in 2018. According to the provisions regarding the suspension of bankruptcy, the appointment of a trustee is regulated. In the context of crimes committed within the framework of a company's activity, the determination of the trustee in the management of the company has been a very appropriate arrangement in order to prevent damage to the public economy while interfering with the company.

4. The Trustee in the Law of Criminal Procedure

The appointment of a trustee for company management entered into Turkish Law with the Articles of the Law of Criminal Procedure No. 5271 ("Law No 5271"). When the importance of companies in economic and social life is considered, interventions which will be made to the companies must be treated with great precision. Until 2015, appointing a management trustee was almost never seen in the management of a company within the scope of investigations, especially after the 15 July 2016 coup attempt. It became widespread with the appointment of a trustee in accordance with Law No. 5271.

In civil law, a regulation similar to the "trustee" provisions regulated in Law No. 5271 is included in "Suspension of Bankruptcy" provisions with the amendment to Law No. 2004 mentioned above.

We can evaluate the legal character of the "appointment of a trustee for administration, which is regulated in Law No. 5271 as a special seizure type.⁵

3. İcra ve İflas Kanunu'nda Kayyım

Her ne kadar kayyımın genel hatlarıyla düzenlemeleri 4721 sayılı Kanun ile hayata geçirilmiş olsa da, İcra ve İflas Kanunu'nda 2003 yılında yapılan değişiklikle yer verildiği görülmektedir. Bu değişiklik, 2018 yılında yapılan değişikliklerle kaldırılan "iflas erteleme" kurumunun hayata geçirilmesine ilişkin olmuştur. İflas erteleme kurumu düzenlemelerinde ise İcra ve İflas Kanunu bünyesinde şirket yönetimine kayyım tayin edilmesi hüküm altına alınmıştır. Şirket faaliyeti çerçevesinde işlenen suçlar çerçevesinde, şirkete müdahalede bulunulurken kamu ekonomisinin zarar görmesini engelleyebilmek adına dikkatli davranılması bakımından şirket yönetimine kayyım tayini son derece yerinde bir düzenleme olmuştur.

4. Ceza Muhakemesi Kanunu'nda Kayyım

5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu ("5271 sayılı Kanun") ile Türk Hukukumuzda şirket yönetimi için kayyım tayini kurumu girmiştir. Şirketlerin konumları itibarıyla ekonomik ve sosyal hayatta arz ettikleri önem dikkate alındığında şirketlere yapılacak müdahalelerde dikkatli davranılması ve ticari hayatta meydana gelebilecek olumsuz durumların önüne geçilmesi amaçlanmıştır. 2015 yılına kadar uygulaması neredeyse hiç görülmeyen şirket yönetimine kayyım tayini kurumu, özellikle 15 Temmuz darbe girişiminin sonrasında yürütülen soruşturmalar kapsamında çok sayıda şirkete 5271 sayılı Kanun uyarınca kayyım atanması ile yaygınlaşmıştır.

Özel hukuk bağlamında, 5271 sayılı Kanun'da düzenlenmiş bulunan şirket yönetimine kayyım atanması kurumuna benzer bir düzenlemeye ilk olarak yukarıda bahsettiğimiz 2004 sayılı Kanun'da yapılan değişiklikle, "iflas erteleme" kurumunda yer verildiğini görmekteyiz.

5271 sayılı Kanun'da yer alan şirket yönetimine kayyım tayini kurumunun hukuki niteliğini, özel bir elkoyma türü olarak değerlendirebiliriz.⁶

**4721 SAYILI KANUN
DÜZENLEMELERİNE
BAKILDIĞINDA,
KAYYIMLIKLA İLGİLİ
HÜKÜMLERİN DAĞINIK
BİR GÖRÜNÜM
ARZ ETTİĞİNİ
SÖYLEYEBİLİRİZ.**

DİPNOT

5 Mustafa Alper Gümüş, Türk Medeni Hukukunda Kayyım, İstanbul 2006, s.1.

6 Öztürk, Bahri/Tezcan, Durmuş/ Erdem, Mustafa Ruhan/Sırma, Özge/Kırıt, Yasemin F. Saygılar/ Özyayın, Özdem/Akcan, Esra Alan/Erden, Efser, Nazari ve Uygun, Ceza Muhakemesi Hukuku, 9.Bası, Ankara 2015, s.509.

PART 15

Two types of trustee are regulated in Law No 5271: a control trustee and a management trustee. At this point, the method followed by the legislator is confusing, because in the relevant Article of Law No.5271, both "control trustee" and "management trustee" are regulated. Therefore, if the court has established and concretely justified the existence of the conditions sought in the Article of law No. 5271, the court may decide to appoint a management trustee or a control trustee.

III. THE CONDITIONS OF THE APPOINTMENT OF A TRUSTEE IN CIVIL LAW

According to Law No. 4721, if a mature person is not able to realize an urgent job for him or herself because of disease, absence, or for any other reason, or to appoint a representative, or if the interest of the statutory representative is in conflict with the interests of the minor, or if the legal representative is an obstacle to performing his duties, or in other cases indicated in the law, the Magistrates' Court appoints a representative trustee upon the request of the relevant person or through its own judgment (Article 426).

A management trustee may be appointed by the guardianship authority in order to take necessary measures for goods that are not owned by anyone, or where no one has been found for a long time and his residence is unknown, if there is no sufficient reason to be placed under guardianship or if they are deprived or if their rights to inheritance are not certain or if the interests of the fetus are required. Except in these cases if a legal entity is deprived of the necessary bodies and its management has not been provided by any other means, and the way to manage money or other aid collected from the public for another job or a benefit for general benefit is not provided or if the means of expenditure cannot be provided a management trustee could be appointed (Article 427).

Furthermore, a trustee could be appointed on his/her own request in the event of one of the reasons for optional restriction (Article 428).

The Article 429 of Law No. 4721 stipulates

Kanun koyucu iki türlü kayyımlik öngör-müştür; birincisi denetim kayyımlığı ve ikincisi yönetim kayyımlığıdır. Bu noktada, kanun koyucunun izlediği yöntem karışık-lık arz etmektedir. Çünkü kanunun ilgili maddesinde yalnızca denetim kayyımlığı düzenlenmemiş, aynı şartlarda yönetim kayyımlığına da yer verilmiştir. Dolayısıyla mahkeme; kanun maddesinde aranan şartların varlığını tespit ettiği ve somut olarak gerekçelendirdiği takdirde, şirkete denetim kayyımı veya yönetim kayyımı atanmasına karar verebilecektir.

III. ÖZEL HUKUKTA KAYYIM ATANMASININ KOŞULLARI

Öncelikle 4721 sayılı kanuna göre, vesayet makamı; yani sulh hukuk mahkemesi; ergin bir kişi, hastalığı, başka bir yerde bulunması veya benzeri bir sebeple ivedi bir işini kendisi görebilecek veya bir temsilci atayabilecek durumda değilse veya bir işte yasal temsilcinin menfaati ile küçüğün veya kısıtlının menfaati çatıyorsa veya yasal temsilcinin görevini yerine getirmesine bir engel varsa veya kanunda gösterilen diğer hâllerde ilgisinin isteği üzerine yahut re'sen temsil kayyımı atar (TMK m. 426).

Yönetim kayyımı ise; vesayet makamı tarafından, yönetimi kimseye ait olmayan mallar için gereken önlemlerin alınması bakımından veya bir kimsenin uzun süreden beri bulunmadığı ve oturduğu yerin de bilinemediği durumda, vesayet altına alınması için yeterli bir sebep bulunmamakla beraber, bir kişi malvarlığını kendi başına yönetmek veya bunun için temsilci atamak gücünden yoksunsa ya da bir terekede mirasçılık hakları henüz belli değilse veya ceninin menfaatleri gerekli kılırsa atanabilir. Bu haller dışında; bir tüzel kişi gerekli organlardan yoksun kalmış ve yönetimi başka yoldan sağlanamamışsa, ve bir hayır işi veya genel yarar amacı güden başka bir iş için halktan toplanan para ve sair yardımı yönetme veya harcama yolu sağlanamamış ise yine yönetim kayyımı atanabilir (TMK m. 427).

Bundan başka, isteğe bağlı kısıtlama nedenlerinden birinin mevcut olması durumunda da, reşit yani ergin olmuş bir kişiye yine kendi talebi ile bir kayyım atanacaktır (TMK m. 428).4721 sayılı Kanun'un 429.

the rules on the “Legal Consultancy” Institution. The term “partial ability” has been revised to “legal consultancy” within the current law. Even if there is not enough reason to restrict a person, a legal advisor may be appointed to give opinions in terms of protection of a person who has the legal capacity to exercise civil rights, including suing and settlement, purchase and sale of immovable, pledge, establishing other real rights, purchase and sale of valuable documents, pledge of construction outside the boundaries of ordinary management, lending and receiving, receiving the main money, donation, exchange authorization.

The representative trustee shall be appointed by the Magistrates’ Court, which is the residential guardianship authority of the relevant person (Article 430). The management trustee shall be appointed by the Magistrates’ Court, which is the custodial authority of the place where the goods of

maddesi, Yasal Danışmanlık müessesesi hakkında kurallar öngörmektedir. Bir önceki medeni kanunda mahdut (sınırlı) ehliyet, güncel kanunda Yasal Danışmanlık başlığını almıştır. Bir kişinin kısıtlanması için yeterli neden bulunmadığı halde, kişinin korunması yönünden medeni haklarını kullanma ehliyeti yani yeni ismiyle fiil ehliyetinin sınırlandırılması zorunlu olan reşit olmuş yani ergin olmuş kişi veya kişilere; dava açma ve sulh olma, taşınmazların alım satımı, rehnedilmesi, başka aynı haklar kurulması, değerli evrakın alımı, satımı ve rehnedilmesi, olağan (mutad) yönetim sınırları dışındaki yapı işleri, ödünç verme ve alma, ana parayı alma, bağışlama, kambiyo yükümlülüğü altına girme, kefil olma, işlerinde görüşü alınmak için bir yasal danışman atanacaktır.

Temsil kayyımı, kendisine kayyım atanacak kişinin yerleşim yeri (yani konutu) vesayet makamı olan Sulh Hukuk Mahkemesince atanacaktır (TMK m. 430 f. 1). Yönetim kayyımı ise, temsil edilen kişinin payına

---

Therefore, if the court has established and concretely justified the existence of the conditions sought in the Article of law No. 5271, the court may decide to appoint a management trustee or a control trustee.

Dolayısıyla mahkeme; kanun maddesinde aranan şartların varlığını tespit ettiği ve somut olarak gerekçelendirdiği takdirde, şirkete denetim kayyımı veya yönetim kayyımı atanmasına karar verebilecektir.

---

the person represented or the majority of the goods are located (Article 430). The legal advisor shall be appointed by the same court.

The rules on the appointment of a guardian shall also apply to the appointment of a trustee and legal advisor (Article 431/1). However, the announcement is not mandatory for this process. The court decision on the appointment of a trustee or legal

düşen malların bulunduğu yer veya malların büyük kısmının bulunduğu yer vesayet makamı olan Sulh Hukuk Mahkemesince tayin edilecektir (TMK m. 430 f. 2). Yasal danışman da aynı mahkemece tayin edilir. Vasinin atanması hakkındaki kurallar kayyım ve yasal danışman atanmasında da aynen uygulanacaktır (TMK m. 431 f. 1). Ancak bir farkla ki, burada ilan zorunlu değildir. Kayyım veya yasal danışman atanması hakkındaki mahkeme kararı, vesayet

PART 15

THE REQUIREMENTS
FOR THE APPOINTMENT
OF A TRUSTEE FOR THE
MANAGEMENT OF A
COMPANY ARE QUITE
STRICT COMPARED TO
THE REQUIREMENTS OF
PRIVATE LAW.

advisor shall be announced by the Magistrates' Court when it is deemed necessary (Article 431/2). In case the appointment is declared or the court deems it necessary, termination of the appointment shall also be announced.

IV. THE APPOINTMENT OF A TRUSTEE FOR THE ADMINISTRATION OF A COMPANY AS A MEASURE OF PROTECTION OF EVIDENCE

A company may be a joint venture established under the Turkish Code of Obligations, or may be a collective, limited, joint stock or limited liability company. The company's shareholding structure and who establishes it is not important, even a public partnership can be found in the company. To determine the legal nature of the trustee appointed to the company's management, it is important to decide whether the trustee is appointed as the approval authority or the governing body. As mentioned above, there are two types of trustees regulated as protection measures in Law No. 5271.

In the event that the trustee is appointed as the authority of approval, the validity of the decisions and transactions of the company's governing body shall be subject to the approval of the trustee and in this case, the authority to make decisions and transactions continues to be with the governing body of the company. The trustee only acts as an approval authority for these decisions and for procedures to be valid. It has no effect on the decisions taken and the transactions made.

It is very difficult to say that the control trustee is a complete trustee, because the trustee is assigned to manage a particular property or to perform a particular job. In this context, the representation and management aspect of the trustee comes to force. Since the control trustee does not

makamı Sulh Hukuk Mahkemesi gerekli gördüğünde ilan olunacaktır (TMK m. 431 f. 2). Atamanın ilân edilmiş olması veya mahkemenin gerekli görmesi hâllerinde, kayımlığın sona erdiği de ilân olunur.

IV. BİR KORUMA TEDBİRİ TÜRÜ OLARAK ŞİRKET YÖNETİMİ İÇİN KAYYIM TAYİNİ

Şirket, Türk Borçlar Kanunu kapsamında kurulan adi ortaklık olabileceği gibi, kolektif, komandit, anonim veya limited şirketlerden birisi de olabilir. Şirketin ortaklık yapısının ne olduğu ve kimler tarafından kurulduğu önemli değildir. Hatta şirkette kamu ortaklığı da bulunabilir. Şirket yönetimine atanan kayyımın hukuki niteliğinin tespitinin doğru bir şekilde yapılabilmesi için kayyımın onay makamı olarak mı yoksa yönetim organı olarak mı atandığı önem teşkil etmektedir. Yukarıda da belirtmiş olduğumuz üzere, 5271 sayılı Kanun'da koruma tedbiri olarak düzenlenmiş olan kayyım müessesesi iki türdür.

Kayyımın onay makamı olarak yani denetim kayyımı olarak atanması durumunda, şirketin yönetim organının karar ve işlemlerinin geçerliliği kayyımın onayına bağlı olacaktır. Burada karar ve işlemlerde bulunma yetkisi şirketin yönetim organında olmaya devam eder. Kayyım sadece bu karar ve işlemlerin geçerli olması için onay makamı olarak faaliyet göstermektedir. Kayyımın alınan karar ve yapılan işlemlerde herhangi bir etkisi bulunmamaktadır.

Esasen denetim kayyımının tam anlamda bir kayyım olduğunu söylemek oldukça güçtür. Neticede, kayyım, belli bir malın yönetilmesi veya belli bir işin yapılması için görevlendirilmektedir. Bu bağlamda kayyımın temsil ve yönetim özelliği ön plana çıkmaktadır. Denetim kayyımın temsil ve yönetim özelliği olmadığından, hukuki niteliğinin daha çok 4721 sayılı

FOOTNOTE

7 Bilge Öztan, "Kanuni Müşavirlik ve Federal Mahkeme'nin Bu Konuya İlişkin Görüşü", Ankara Hukuk Fakültesi 50.Yıl Armağanı, C.I, Ankara 1977, p.298.

8 Gümüş, Kayyımlık, p.129; Güralp, Ayşe Gülin, Anonim Şirkette Kayyım, İzmir 2005, p.10 (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi).

have the ability to represent and manage the company, we can say that its legal character is more akin to a vote advisor, which is a sub-branch of the legal consultancy regulated in Law no. 4721.⁷

We may consider the legal nature of the trustee as a management trustee instead of the governing body or the authority of the governing body, for a trustee appointed to manage the instruments of a company.⁸ In the event of appointing a trustee as a governing body, the position of the governing body shall end with the appointment of the trustee. In such cases, all powers of the governing body shall be registered to the trustee.

The requirements for the appointment of a trustee for the management of a company are quite strict compared to the requirements of private law. The legislator sought the same precondition for both the control trustee and the management trustee. This requirement is a strong reason for suspicion that an offense is being processed within the framework of an activity of a company in the prosecution process, and started with the adoption of the investigation or indictment initiated against at least one of the crimes listed in the law. However, it may not be possible to apply this protection measure for every crime. This protection measure shall only be applicable to the catalog offenses specified

Kanun'da düzenlenen yasal danışmanlığın bir alt dalı olan oy danışmanına benzediğini söyleyebiliriz.⁷

Yönetim organı yerine veya yönetim organının yetkileri ile birlikte ortaklık paylarını veya menkul kıymetleri idare etmek için atanan kayyımın hukuki niteliğini ise yönetim kayyımı olarak nitelendirebiliriz.⁸ Kayyımın yönetim organının yerine atanması durumunda, yönetim organının görevi kayyımın atanmasıyla birlikte sona erecektir. Böyle bir durumda yönetim organının bütün yetkileri kayyıma geçecektir.

Şirket yönetimi için kayyım tayininde aranan şartlar, özel hukukta aranan şartlara nazaran oldukça sıkıdır. Kanun koyucu hem denetim kayyımlığı hem yönetim kayyımlığı için aynı ön şartı aramıştır. Bu şart; kanunda sayılan suçlardan en az birisi ile ilgili başlatılan soruşturma veya iddianamenin kabulü ile başlayan kovuşturma sürecinde, suçun bir şirketin faaliyetleri çerçevesinde işlenmekte olduğu hususunda kuvvetli şüphe sebeplerinin varlığıdır. Ancak, bu koruma tedbirine her suç bakımından başvurulabilmesi mümkün değildir. Bu koruma tedbiri yalnızca 5271 sayılı Kanun'da belirtilen katalog suçlar bakımından uygulama alanı bulabilecektir. Bu suçların dışındaki suçlar bakımından şirket yönetimine kayyım tayini mümkün değildir.⁹

ŞİRKET YÖNETİMİ İÇİN KAYYIM TAYİNİNDE ARANAN ŞARTLAR, ÖZEL HUKUKTA ARANAN ŞARTLARA NAZARAN OLDUKÇA SIKIDIR.

DİPNOT

7 Bilge Öztan, "Kanuni Müşavirlik ve Federal Mahkeme'nin Bu Konuya İlişkin Görüşü", Ankara Hukuk Fakültesi 50.Yıl Armağanı, C.I, Ankara 1977, s.298.

8 Gümüş, Kayyımlık, s.129; Güralp, Ayşe Gülin, Anonim Şirkette Kayyım, İzmir 2005, s.10 (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi).

9 İsmail Dursun, "Ceza Muhakemesinde Şirket Yönetimi İçin Kayyım Tayini ve Nitelikleri", MÜHFHAD, C:20, S:3, Yıl:2014, s.82-83.

PART 15

in Law no. 5271. It may not be possible to appoint a trustee in company management for offenses other than those crimes.

Considering the aim of the appointment of a trustee, it is concluded that this measure should first be applied in the investigation phase. After the investigation, company executives may attempt to liquidate the company's assets. In this case, the decision to be made as a result of the trial will remain on paper and the creditors of the company shall be in danger of falling into the situation. Therefore, it would be best to apply this measure as soon as the investigation phase is started.

The authority to decide on the appointment of a trustee in the investigation stage lies only with the magistrates. The magistrate of the magistrates shall decide on the appointment of the trustee upon the request of the prosecutor. In the prosecution phase, the court shall decide on the appointment of the trustee to the company management. The court which decides to appoint a trustee to the management of the company shall determine the authority of the trustee on the second stage.

There is no clarity in the law on the tenure of the trustee. However, the fact that the legislator has not provided a provision regarding the tenure of the appointed trustee cannot be interpreted as a deficiency since the appointment of the trustee is a measure. This measure shall have to be terminated if the expected benefit shall not be realized by the implementation of this measure. The provisional nature of protection measures may lead to this conclusion.

V. CONCLUSION

Regulations concerning the "trustee institution", which dates back to Roman Law, are included in the Turkish Civil Code number 4721 in general. A trustee is a custody body appointed by the guardianship for transaction of business or to manage assets. As mentioned above, the trustee institution has a different context in some laws. In some cases, the trustee is appointed by the judge and in some cases upon the request of the person concerned. In other cases, if the trustee is appointed for a specific job, the boundaries of the duty and authority are determined by this job. In this context, it may not be possible for

Kayım tayini ile hedeflenen amaç dikkate alındığında, bu koruma tedbirine ilk olarak soruşturma evresinde başvurulması gerektiği sonucu çıkmaktadır. Zira soruşturma başladıktan sonra şirket yöneticileri şirketin malvarlığını tasfiye etme girişimine girebilirler. Bu durumda da hem yargılama sonucunda verilecek kararın kağıt üstünde kalması hem de şirket alacaklılarının mağdur duruma düşmesi tehlikesi doğacaktır. Bu nedenle soruşturma aşaması başlar başlamaz, şartları gerçekleşmiş ise bu tedbire hemen başvurulması en isabetli yol olacaktır. Soruşturma aşamasında kayyım tayinine karar verme yetkisi yalnızca sulh ceza hakimine aittir. Kayyım tayini kararını, savcının talebi üzerine sulh ceza hakimliği verecektir. Kovuşturma evresinde ise, şirket yönetimine kayyım tayinine yargılamayı yapan mahkeme karar verecektir. Şirket yönetimine kayyım atanmasına karar veren mahkeme, ikinci aşamada, kayyımın yetkisinin ne olacağı hususunu tespit edecektir.

Kayımın görev süresinin ne olacağıyla ilgili kanunda açıklık bulunmamaktadır. Ancak kanun koyucunun, atanan kayyımın görev süresi ile ilgili bir hüküm getirmemiş olması eksiklik olarak yorumlanamaz. Zira kayyım atanması bir koruma tedbiri olduğuna göre, bu tedbirin uygulanması ile beklenen faydanın gerçekleştiği veya gerçekleşmeyeceği anlaşıldığı takdirde bu tedbire son verilmesi gerekecektir. Koruma tedbirlerinin geçici olma özelliği bu sonucu doğrulamaktadır.

V. SONUÇ

Düzenlemelere bakıldığında, genel olarak düzenlemelerine 721 sayılı Türk Medeni Kanunu'nda yer verilen Kayyım kurumunun kökeni Roma Hukuku'na kadar dayanmaktadır. Bu kapsamda, kayyım, belirli işleri görmek veya malvarlığını yönetmek için vesayet makamı tarafından atanan bir vesayet organıdır. Yukarıda ifade edildiği üzere kayyımlık müessesesi, bazı kanunlarda farklı tanımlara sahiptir. Kayyım, bazı hallerde ilgililerin isteği üzerine, bazen de res'en atanmaktadır. Kayyım hangi iş nedeniyle atanmış ise, görev ve yetkisinin sınırları da bu işe göre belirlenmektedir. Bu bağlamda, kayyımın atandığı işlerin dışındaki işleri yapabilmesi mümkün değildir.

the trustee to carry out works other than those assigned.

In the period prior to the adoption of the "trustee institution" to the management of the company, the management and representation of the company could not be realized in the process initiated with the claim that a crime has been committed within the framework of the company's activities. As a result, neither the company's debts could be paid, nor the receivables could be collected. In order to prevent these inconveniences, the trustee institution is accepted in the Code of Criminal Procedure and the conditions for the seizure of the company management are stipulated as a type of protection measure.

Şirket yönetimine kayyım tayini kurumu kabul edilmeden önceki dönemde, şirketin faaliyeti çerçevesinde bir suç işlendiği iddiasıyla başlatılan süreçte şirket üzerine tedbir konulmakta, başka bir ifadeyle şirketin yönetimi ve temsili gerçekleştirilememekte, bunun sonucunda şirketin ne borçları ödenebilmekte ne de alacakları tahsil edilebilmekteydi. Yaşanan bu sakıncaların önüne geçilebilmesi açısından kayyımlık müessesesi, Ceza Muhakemesi Kanunu'nda kabul edilmiş ve şirket yönetimine el konulabilmesinin şartları ayrıntılı bir şekilde, bir çeşit koruma tedbiri olarak hükme bağlanmıştır.

BIBLIOGRAPHY

İSMAİL KAYAR, İflasın Ertelenmesinde Kayyımlık, "Hüseyin Ülgen'e Armağan", Vol II, p. 1905-1928. Vedat Kitapçılık, İstanbul, 2007

İSMAİL DURSUN, "Ceza Muhakemesinde Şirket Yönetimi İçin Kayyım Tayini ve Nitelikleri", Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi 20, 2014

SELDAĞ GÜNEŞ CEYLAN "Roma Hukuku'nda Kayyımlık (Cura) Müessesesine Genel Bir Bakış", AÜHFHD, Vol: 53, nr:1, p.221-222.

SABRİ ŞAKİR ANSAY, Hukuk Tarihinde İslam Hukuku, 4th Edition., Ankara 2002, p.74-76.

MUSTAFA ALPER GÜMÜŞ, Türk Medeni Hukukunda Kayyımlık, İstanbul 2006, p.1

BAHRİ ÖZTÜRK, DURMUŞ TEZCAN, MUSTAFA RUHAN ERDEM, ÖZGE SIRMA, YASEMİN F. SAYGILAR, ÖZDEM ÖZAYDIN, ESRA ALAN AKCAN, EFSER ERDEN, Nazari ve Uygulamalı Ceza Muhakemesi Hukuku, Vol:9, Ankara 2015, p.509;

AYŞE GÜLİN GÜRALP, Anonim Şirkette Kayyım, İzmir 2005, p.10 (Not published.)

İSMAİL DURSUN, "Ceza Muhakemesinde Şirket Yönetimi İçin Kayyım Tayini ve Nitelikleri", MÜHFHAD, 2014, Vol:20, No:3, p.82-83.

KAYNAKÇA

İSMAİL KAYAR, İflasın Ertelenmesinde Kayyımlık, "Hüseyin Ülgen'e Armağan", Cilt II, s. 1905-1928. Vedat Kitapçılık, İstanbul, 2007

İSMAİL DURSUN, "Ceza Muhakemesinde Şirket Yönetimi İçin Kayyım Tayini ve Nitelikleri", Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi 20, 2014

SELDAĞ GÜNEŞ CEYLAN "Roma Hukuku'nda Kayyımlık (Cura) Müessesesine Genel Bir Bakış", AÜHFHD, Cilt: 53, Sayı:1, s.221-222.

SABRİ ŞAKİR ANSAY, Hukuk Tarihinde İslam Hukuku, 4. Bası, Ankara 2002, s.74-76.

MUSTAFA ALPER GÜMÜŞ, Türk Medeni Hukukunda Kayyımlık, İstanbul 2006, s.1

BAHRİ ÖZTÜRK, DURMUŞ TEZCAN, MUSTAFA RUHAN ERDEM, ÖZGE SIRMA, YASEMİN F. SAYGILAR, ÖZDEM ÖZAYDIN, ESRA ALAN AKCAN, EFSER ERDEN, Nazari ve Uygulamalı Ceza Muhakemesi Hukuku, 9.Bası, Ankara 2015, s.509;

AYŞE GÜLİN GÜRALP, Anonim Şirkette Kayyım, İzmir 2005, s.10 (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi).

İSMAİL DURSUN, "Ceza Muhakemesinde Şirket Yönetimi İçin Kayyım Tayini ve Nitelikleri", MÜHFHAD, C:20, S:3, s.82-83., 2014